

matemàtic nacional i internacional. No volem deixar passar l'oportunitat de donar la benvinguda a totes les noves incorporacions.

Un any de reconeixements internacionals per a la matemàtica Eva Miranda (UPC-CRM)

Eva Miranda, catedràtica de la Universitat Politècnica de Catalunya i investigadora afiliada al CRM, ha rebut diversos reconeixements internacionals durant el passat 2022, incloent-hi el Premi François Deruyts de la Reial Acadèmia de Bèlgica.

Aquest premi, atorgat cada quatre anys per la secció de Ciències de la Reial Acadèmia de Bèlgica en honor al matemàtic François Deruyts, reconeix les aportacions fetes a la geometria sintètica o analítica superior per part de matemàtics de la Unió Europea.

L'acadèmia belga va premiar Eva Miranda, lloant les seves importants contribucions en

l'estudi de sistemes totalment integrables i en el desenvolupament de la teoria de sistemes mecànics amb singularitats. Miranda, que s'incorpora a una prestigiosa llista de matemàtics com Pierre Deligne i Jacques Tits, es converteix en la segona dona distingida amb aquest premi.

Aquest guardó és l'últim d'una llarga llista de premis i reconeixements nacionals i internacionals rebuts per Eva Miranda en els darrers anys, inclosa la Càtedra d'Excel·lència de la Fondation Sciences Mathématiques de París el 2017. Només en aquest darrer 2022, ha estat distingida per segona vegada com a investigadora ICREA Acadèmia i per la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats, i ha rebut el Premi de Recerca Friedrich Wilhelm Bessel, de la Fundació Alexander von Humboldt, a Berlín.

Per completar un any notable, també ha estat nomenada Hardy Lecturer per la Societat Matemàtica de Londres per a aquest 2023. Miranda oferirà una sèrie de conferències a aquesta societat científica, i a altres departaments de Matemàtiques d'universitats del Regne Unit, davant d'un ampli públic matemàtic. La llista d'investigadors reconeguts com a Hardy Lecturers inclou matemàtics de renom com el guanyador de la Medalla Fields Terence Tao i Dusa McDuff. Miranda és la primera matemàtica espanyola a rebre aquesta distinció.

La veu de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

Activitats a ple rendiment: no ens volem aturar

Xavier Jarque

Professor de la UB i director de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

Escric aquestes línies a finals de febrer del 2023; estàvem preparats per a una nevada que prometia posar-ho tot ben complicat, però, almenys a la Catalunya metropolitana i penedesenca, no ha passat d'unes poques volves de neu que amb prou feines han enfarinat el Tibidabo i Montserrat (que jo hagi vist). Ara bé, fa un

fred intens i sec que demostra que som a ple hivern.

Abans d'entrar en matèria de la Fundació volia fer esment d'un fet rellevant dins la comunitat matemàtica catalana, i és que hi ha hagut relleu a la presidència de la Societat Catalana de Matemàtiques. La Dolors Herbera, a qui

agraïm la feina feta durant els quatre anys de mandat (dos dels quals sota l'emergència de la pandèmia), ha estat rellevada per la Montserrat Alsina i Aubach, professora del Departament de Matemàtiques de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Els que coneixem la Montse des de fa anys (dècades, en el meu cas) sabem de la seva capacitat i aptitud, per tant estem segurs que la SCM continua estant en molt bones mans. Sort i encerts.

Premi Ferran Sunyer i Balaguer

Durant els darrers dos mesos, el comitè científic del Premi Ferran Sunyer i Balaguer ha estat treballant de valent per revisar les vuit monografies que opten al premi d'enguany. En el moment d'escriure aquestes línies encara no és públic el premi, però ara penso que quan llegiu aquest article ja farà setmanes que sí que ho sabrem, per tant us dono una *primícia* que, no obstant això, no tindrà efectes reals.

La discussió del comitè ha estat més llarga que en edicions anteriors, i més d'una monografia tenia el suport de membres del comitè per ser mereixedora del premi. Finalment, després de deliberacions, la guanyadora ha estat *Integro-differential elliptic equations* dels autors Xavier Fernández-Real i Xavier Ros-Oton. En paraules dels mateixos autors, el treball desenvolupa una teoria sobre l'existència i la regularitat d'un cert tipus d'equacions no-locales i elíptiques. Aquestes equacions, en cert sentit, generalitzen les equacions en derivades parcials, ja que l'operador que les defineix és integral (i no purament diferencial). L'interès per aquestes equacions rau no només en el fet d'anar més enllà de les equacions en derivades parcials, sinó també en les múltiples aplicacions a disciplines com la biologia, les finances i la física.

Com requereixen les condicions del premi, els autors de la monografia també són autors de nombroses publicacions al voltant d'aquest tema en revistes de prestigi.

DITMAE i DIMAT-Pirineus

Com cada any, a principis de febrer (aquest any ha estat el dissabte 4 de febrer) vam fer el DITMAE (Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques) a Figueres. També com cada

any, les quatre aules del Centre Ferran Sunyer i Balaguer de Figueres es van omplir (a vessar) de joves de batxillerat (i els seus professors) amb interès per les matemàtiques i la ciència en general. Les xerrades i tallers per als més joves van anar a càrrec d'Alejandra Cabaña (Universitat Autònoma de Barcelona), amb una xerrada sobre l'atzar i les successions de cares i creus; Núria Fagella (Universitat de Barcelona), que va parlar dels fractals a la natura, i Josep Àlvarez Montaner (Universitat Politècnica de Catalunya), amb una presentació sobre aplicacions de les estructures algebraïques. Finalment, Anna Bosch Camós va ser l'encarregada de la sessió destinada als professors de secundària (alguns d'ells, acompanyants dels seus alumnes i d'altres que assisteixen només a la sessió per a professors), parlant sobre com portar a l'aula el sistema binari.

Com sempre, al final dels tallers es van repartir els premis a les parelles guanyadores (els tallers també són una competició per parelles). Vam tenir l'honor de repartir els premis el vicealcaldede de l'Ajuntament de Figueres, el professor Àngel Messeguer, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), i jo mateix, com a director de la Fundació. A la fotografia podeu veure la colla de tots els guanyadors.

Fotografia de grup dels guanyadors dels tallers del DITMAE-2023, a Figueres.

Està previst que el 15 d'abril, el primer dissabte després del dilluns de Pasqua, fem el DIMAT-Pirineus. L'objectiu és, doncs, consolidar el projecte que vam començar l'any passat i portar el format del DITMAE a altres punts del territori. L'oportunitat ens la donen l'Isabel Lesmes i la Sandra Meya, professores de l'institut Joan Brudieu, que des d'un bon principi han

treballat amb convicció per fer aquesta activitat a la Seu d'Urgell.

Borses de viatge i altres projectes

En l'edició de les borses de viatge que dona la Fundació anualment, el 2022 vam recuperar la normalitat després dels efectes de la pandèmia. Els guanyadors han estat

- Armando Gutiérrez (UPC), per fer una estada de dos mesos a l'Institut de Mathématiques de Jussieu-Paris Rive Gauche (Universitat de París. Universitat de la Sorbona. CNRS).
- Thomas Jan Mikhail (UAB), per fer una estada de dos mesos a la Universitat de San Diego (EUA).
- Ainoa Murillo (UB), per fer una estada de dos mesos a la Universitat de Warwick (Regne Unit).
- Jaime Paradela (UPC), per fer una estada de tres mesos a la Universitat de Maryland (EUA).

Ens consta que tots ells han pogut gaudir de l'estada. Durant el març del 2023 es fa la reunió del patronat per aprovar les borses 2023.

Apunt personal

Just el dia 3 de febrer, abans de marxar cap a Figueres, vaig passar pel tanatori de Sant Gervasi, per donar el condol a la família del professor Joan Girbau i Badó. En Joan havia estat membre del patronat de la Fundació durant molt anys i va ser president de la Societat Catalana de Matemàtiques en els anys primerencs de la seva creació. Era, també, membre del ple de l'IEC i de la Secció de Ciència i Tecnologia. Es va doctorar a la UB (tot i que gran part de la seva recerca es va dur a terme a París) i va ser professor de la UAB durant almenys tres (o quatre) dècades.

Va ser una persona clau de la comunitat catalana de matemàtiques i conegut arreu pel seu coneixement extraordinari dels rellotges de sol (en podeu veure un de preciós al pati davant de la Facultat de Ciències de la UAB). També va ser un matemàtic excepcional i autor d'un llibre de geometria diferencial i relativitat. En cert sentit, doncs, en Joan és un hereu destacadíssim de la visita que va fer Albert Einstein a Catalunya ara just fa 100 anys, el febrer del 1923, convidat per la Mancomunitat de Catalunya i l'IEC. Institucionalment, a Catalunya eren temps moguts però proactius, previs a la foscor que va viure el país durant els 40 anys del règim franquista.

La veu de la FEEMCAT

Renovació de Junta a la FEEMCAT

M. Carme Vicens Andrés
Presidenta FEEMCAT

La Junta de la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, la FEEMCAT, es compon de dos membres de cada una de les associacions que en formen part (APMCM, ADEMGI, ApaMMs, ABEAM i Lleimat) i d'una Junta Rectora que s'assumeix des d'una de les associacions de manera rotativa, cada tres anys. El gener passat l'hem assumit, per part d'APMCM, la Montse Moliné, com a secretària; en Xavier Vives, com a tresorer, i jo mateixa, com a presidenta.

En primer lloc, volem agrair la tasca duta a terme per l'anterior Junta Rectora, formada per en Bernat Ancochea, la Mireia Besalú i la Mònica Rosado. Tots tres van emprendre la tasca de treballar per l'educació matemàtica des de l'associacionisme, tan important i fort al nostre país, en un moment en què tot era molt complicat a causa de la situació sanitària que estàvem vivint. Tot i les dificultats, hi han estat al capdavant i han fet que l'engrenatge continués rodant.